

VÄGEN UT! BLEV VÄGEN IN

Socialt företagande
och empowerment

Några slutsatser ur forskningsrapporten "Exitprocesser och empowerment. En studie av sociala arbetskooperativ i Vägen ut!-projektet" från Göteborgs universitet, Institutionen för socialt arbete.

”GLÄDJE OCH KAMRATSKAP,
KRAFT OCH MOD!”

Catharina, kooperatör Karins döttrar

Margita och Christina, kooperatörer Karins Döttrar.

FÖRORD

Vägen ut! kooperativen har visat att det går att framgångsrikt komma tillbaka till samhället. Fyra nya kooperativ har skapats och över 15 personer är anställda i dessa. Ytterligare tre kooperativ är på gång.

Forskning från Kriminalvårdens forskningskommitté (september 2005), visar att några av de viktigaste förutsättningarna för att bryta en kriminell karriär är drogfrihet och ett stöttande, icke-kriminellt nätverk. Dessa förutsättningar finns i Vägen ut! kooperativen.

Men arbetet inom Equalpartnerskapet Vägen ut! – Från fängelse till socialt arbetskooperativ som bedrivits under tre år har lärt oss ännu mer om en framgångsrik väg ut. Det är det vi vill dela med oss av i den här skriften.

Det handlar om vad som händer när människor får möjlighet att av egen kraft tillsammans med andra påverka sin situation. Vi vill också visa på vikten av goda förebilder och av att människor runt omkring från myndigheter och organisationer bidrar med sin kunskap.

Skriften grundar sig på de slutsatser som tre forskare vid Göteborgs universitet; Ulla-Carin Hedin, Urban Herlitz och Jari Kuosmanen presenterar i sin studie Exitprocesser och empowerment. En studie av sociala arbetskooperativ i Vägen ut-projektet!

Vi vill rikta ett varmt tack till Kriminalvårdens forskningskommitté som genom att bidra till finansiering gjort det möjligt att genomföra detta omfattande forskningsprojekt.

Vi människor är mer lika än olika, våra drömmar, vår längtan och våra behov är inte särskilt olika oavsett bakgrund och erfarenheter. Det gäller att ge människor en chans, en öppning att komma in i samhället. Här kan ni läsa om hur vi gjorde.

Låt dig inspireras och se möjligheterna!

Göteborg oktober 2005

Pernilla Svebo Lindgren, Koordinator

Equalpartnerskapet Vägen ut! – Från fängelse till socialt arbetskooperativ

KARINS DÖTTRAR GÖR SKILLNAD

– Här möter du människor som har samma bakgrund som du. Du får en förebild. Kan dom kan du!

- När jag blev intervjuad för att få komma till Karins Döttrar presenterade Magda och Tina sig som tidigare missbrukare själva. Jag blev jättepaff. Det hände något inom mig. Vi hamnade på samma nivå.
- Det är en **enormt** stor skillnad mot att möta en tjänsteman. Det spelar ingen roll hur bra dom är. Det professionella blir kallt. Dom öppnar sig inte, du möter inte människan. Dom blir där uppe och jag här nere.
- Det kan ligga hos mig, men man har mått så dåligt, passerat så många spärrar. Uppfostran och barndom sätter ramar och man har klivit över så många av dom spärrarna. Släppt allt! Hela din existens. Det där kan du aldrig förstå om du inte missbrukat själv. Det är erfarenheter du aldrig kan **läsa** dig till. Om du inte har släppt **allt** kan du aldrig förstå på riktigt.
- Här är vi jämlikar. Vi har gått igenom så mycket – fosterhem, behandlingshem, fängelse... då litar man inte på någon längre. Men här kan du prata med människor som har samma bakgrund. Det är så mycket du inte kan sätta ord på när du levt som missbrukare, men dom vet. Dom andra ser vad jag går igenom, kan stödja just när jag behöver det som bäst. På det sätt som behövs just då.
- Och vi räknas också. Personalen kan också vara ledsen, då visar dom det utan att gömma sig bakom en fasad. Det här är en frizon – från myndigheter. Och från män. Vi klarar oss utan allt det. Det är skönt med bara kvinnor. Män ska alltid ha kontrollen, trycka ner oss. Vi är inne i en förändring, det är farligt, då kan dom lätt tappa den där kontrollen.
- Om jag klarar mig? Det klart jag gör. Jag har bestämt mig. Jag är klar med knark. Här har jag förebilder att det går, både bland personalen och dom andra tjejerna. Det är det man behöver hela livet, förebilder. Jag kan prata med dom när jag vill. Även när jag slutar här kommer jag alltid att kunna ha kontakt med dom, ändå.

FRÅN FÄNGELSE TILL SOCIALT ARBETSKOOPERATIV

Vägen ut ur missbruk och kriminalitet är svår. Åtskilliga rapporter, undersökningar och reportage har visat på den omöjliga livssituation som de flesta frigivna hamnar i efter avtjänat straff, ett liv utan bostad eller jobb där vägen tillbaka till kriminalitet och missbruk ligger öppen.

Det här problemet tog några ideella föreningar i Göteborg fasta på. De bestämde sig för att skapa möjligheter till nya vägar ut ur missbruk och kriminalitet. Syftet var att deltagarna skulle få eget arbete och egen försörjning inom sociala arbetskooperativ.

Så föddes **Vägen ut!** – Från fängelse till sociala arbetskooperativ, initierat av brukarverksamheterna *Bryggan*, *KRIS*, *Vävstugan* och *Half Way House* i Göteborg; verksamheter där människor hade egen erfarenhet av såväl kriminalitet och missbruk som av fängelser och andra institutioner.

Med utgångspunkt i dessa fyra verksamheter utvecklades ett samarbete med den offentliga sektorn och med två organisationer inom den sociala ekonomin, *Göteborgs FöreningsCenter* och *Kooperativ Konsult* (Göteborgsregionens kooperativa utvecklingscentrum).

VÄGEN UT!

startade i augusti 2002 som ett partnerskap inom EU-programmet Equal och pågick fram till juni 2005.

Under 2003 och 2004 bildades fyra sociala arbetskooperativ: *Villa Solberg*, *Karins Döttrar*, *Café Solberg* och *Ateljé Trädet*. Dessa fyra arbetskooperativ var motorn i hela partnerskapet. Runt dem fanns en rad föreningar, organisationer och offentliga myndigheter som stöttade arbetet.

Syftet var att bryta diskriminering och utestängning från arbetsmarknaden genom sociala arbetskooperativ. Men också att förändra attityden mot människor med drogproblem och kriminalitet i bagaget. Och att effektivisera offentliga sektorns sätt att arbeta genom att få *Kriminalvården*, *Försäkringskassan*, *Arbetsförmedlingen* och *Göteborgs kommun* att samarbeta mera sinsemellan och med brukarverksamheterna, och att verka stödjande istället för vårdande och omhändertagande.

Vägen ut! drevs utifrån ett tydligt egenmaktsperspektiv (empowerment) där delaktighet och eget ansvar var de viktigaste beståndsdelarna.

FYRA KOOPERATIV

VILLA SOLBERG invigdes i september 2003. Villa Solberg är ett så kallat halvvägshus med fem till sju boendeplatser för män i en gammal villa två mil utanför Göteborg. Det drivs av kooperatörer och anställda, alla män. Villa Solberg tar först och främst emot män som nyligen lämnat kriminalvården. Men det förekommer också att personer skickas dit av socialtjänsten. Kooperatörerna kräver att de boende skall vara helt drogfria under sin vistelse på Villa Solberg. Det finns också krav på att de boende skall delta i AA- eller NA-möten (Anonyma Alkoholister resp. Anonyma Narkomaner) och att de skall ha en vilja att lämna livet som missbrukare och kriminell bakom sig. Dessutom förväntas alla boende anpassa sig till gemenskapen i kooperativet och delta i den dagliga verksamheten i till exempel växthuset eller verkstaden, om de inte har jobb utanför Villa Solberg, vill säga. De flesta som kommer till Villa Solberg är mellan 30 och 50 år. De stannar mellan tre till sex månader innan de slussas vidare till eget boende.

KARINS DÖTTRAR drivs av sex kvinnor och är ett väv- och hantverkskooperativ i centrala Göteborg för kvinnor som brutit med kriminalitet och missbruk. Den första kvinnan togs emot för arbetsträning under hösten 2003 och ett år senare var alla fem platserna besatta. Karins döttrar har ramavtal med kriminalvård och kommun och säljer arbetsträningsplatser. De flesta som kommer till Karins Döttrar är i 30-årsåldern och har haft drogproblem och varit arbetslösa i flera år. De är placerade av socialtjänsten eller kriminalvården ofta för sex månader i taget, och arbetar enligt individuella scheman med fastlagda gruppaktiviteter och möten. Två kooperatörer är kontaktpersoner för kvinnorna och handleder dem i deras dagliga arbete med vävning, silversmide och annat hantverk.

ATELJÉ TRÄDET har i flera år drivit hantverksproduktion med sidenmåleri i centrala Göteborg. Numera hyr kooperativet en lokal med hamnutsikt vid Norra Älvstranden i Göteborg. Man producerar målade sidentextilier av olika slag och anordnar sedan våren 2004 kurser i sidenmåleri. Ateljé Trädet startades av fyra kooperatörer men flera lärlingar och frivilliga medarbetare deltar i kooperativets arbete. Man tar inte emot personer för arbetsträning eller boende utan ägnar sig enbart åt produktion av konsthantverk som säljs på öppna marknaden. Kooperativet drivs enbart av kvinnor.

VAD ÄR ETT SOCIALT FÖRETAG?

Ett "socialt företag" är en näringsverksamhet som

- har som ändamål att integrera personer som står långt från arbetsmarknaden i samhälle och arbetsliv
- huvudsakligen återinvesterar sina vinster i egna eller liknande verksamheter
- skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på annat väl dokumenterat sätt
- är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet

CAFÉ SOLBERG är ett litet café i stadsdelen Gårda i centrala Göteborg. Cafét invigdes i oktober 2004. Förutom vanlig caféverksamhet har man även cateringverksamhet.

På Café Solberg arbetar en kooperatör och två lärlingar. Cafét är öppet på vardagar mellan klockan 9 och 15 och tar först och främst emot kunder från företag och skolor i området.

VAD ÄR EXITPROCESSER?

Hur och varför lämnar man ett missbruk eller en kriminell livsstil? Den frågan har intresserat många forskare under de senaste åren.

Olika forskare har pekat på olika steg som en människa tar för att lämna ett destruktivt liv. Några har pekat på konkreta vändpunkter som oerhört viktiga. Andra har talat om långsamma uppbrottsprocesser.

Gemensamt för de båda synsätten är att man pekar på behovet av att skapa en ny identitet och ett nytt sammanhang i livet för att klara av sitt uppbrott.

En av målsättningarna för Vägen ut! har varit att skapa nya positiva sammanhang för alla inblandade. Sammanhang som ger deltagarna en möjlighet att ompröva sin gamla identitet och skapa ett nytt liv utan droger och kriminalitet.

VÄGEN UT! I FRAMTIDEN

Sjelva partnerskapet Vägen ut! upphörde i juni 2005. Men Villa Solberg, Karins Döttrar och Café Solberg har idag (oktober 2005) sammantaget 16 anställda. Vägen ut! kooperativen har bildat ett konsortium för att gemensamt sköta t ex kvalitetsutveckling, upphandling, ekonomi och personaladministration.

Ateljé Trädet lever också vidare i nya lokaler på den expansiva Norra Älvstranden. De har valt att ej ingå i Consortiet Vägen ut! kooperativen men ha ett fortsatt nära samarbete.

Tre nya kooperativ är på väg: Young Surfers – screentryckeri för ungdomar, Anlita – egenanställningskooperativ, Villa Karin – halvvägshus för kvinnor. Café Solberg ska flytta till nya lokaler och planering pågår för att öppna hotell i form av social franchising i samarbete med en italiensk kooperativ hotellkedja.

VAD ÄR EMPOWERMENT?

Makt och maktlöshet är viktiga ord för att förstå utanförskap. Den som är arbetslös, missbrukare och kanske kriminell är maktlös i flera bemärkelser; maktlös i förhållande till offentliga tjänstemän, arbetsgivare och andra människor som är etablerade i samhället, men även i förhållande till sig själv. Då handlar det om en maktlöshet som tar sig uttryck i dåligt självförtroende och mindervärdeskomplex.

För att bryta denna maktlöshet talar många i dag om empowerment – från engelskans ord för egenmakt. Det handlar helt enkelt om att stärka sig själv i förhållande till men inte på bekostnad av andra människor och institutioner.

Arbetet i Vägen ut! har präglats av empowerment. Den grundläggande tanken är att alla som deltar i arbetet i de sociala arbetskooperativen skall växa som människor och därmed få ett bättre självförtroende. Samtidigt skall själva organisationen, med sociala företag, bidra till att synen på människor med kriminalitet eller missbruk i bagaget förändras. Exempelvis måste tjänstemän från den offentliga sektorn möta kooperatörerna som jämlikar, inte som hjälpsökande.

”JAG HAR VUXIT SOM MÄNNISKA”

Varför var du med och drog igång halv vägshuset Villa Solberg?

– Jag var engagerad i KRIS, Kriminellas revansch i samhället, och hade själv ett förflutet som kriminell och missbrukare. Jag visste hur svårt det var att komma ut på arbetsmarknaden och att få en bostad när man suttit

inne. Och jag märkte att det absolut inte blivit lättare de senaste åren. Därför var jag med och drog igång Villa Solberg.

Vad kan Villa Solberg som andra inte kan?

– Vår egen erfarenhet av såväl missbruk som kriminalitet är oerhört viktig. Jag tror att vi har en förståelse och ett språk som man inte kan läsa sig till i några böcker. Vi ger killarna en plattform att stå på så att de kan söka sig vidare i livet.

Hur bra har ni lyckats?

– Vi har inte gjort några exakta mätningar. Men av de killar som fullföljt sin tid här på Solberga har det gått bra för de flesta. Jag vet att de är drogfria och jag vet att de inte sitter i fängelse.

Vad har du själv lärt dig under resans gång?

– Jag har vuxit som människa och jag har blivit bättre på att jobba med människor. Dessutom har jag utbildat mig till behandlingsassistent under tiden vi startat Villa Solberg.

Vad är du mest stolt över i dag?

– Att vi fick i gång verksamheten så fort och att den fungerar. Sen är samarbetet med den offentliga sektorn väldigt bra, särskilt om man tänker på den bakgrunden som vi kooperatörer har. Det har varit väldigt positivt.

Tommy Johansson, verksamhetschef på Villa Solberg

Inom Vägen ut! blev mina tidigare erfarenheter till en resurs!

LÄRDOMAR FRÅN VÄGEN UT!

Tre forskare från Institutionen för Socialt arbete, Göteborgs universitet, har följt arbetet inom Vägen ut! Detta är några av deras slutsatser:

REHABILITERING SOM FUNGERAR

Arbete i sociala arbetskooperativ är en konstruktiv rehabilitering från missbruk och kriminalitet. För den som nyligen har kommit till en vändpunkt innebär det dagliga arbetet i en stark och sammansvetsad arbetsgrupp både trygghet och struktur. Det förefaller också viktigt att inte vara ensam i gruppen om sin typ av missbruk, utan att det finns andra att identifiera sig med.

Under en första fas handlar det framför allt om att få stöd; den som just avbrutit sitt missbruk har vanligen ingen stor arbetskaperitet som kamraterna inom kooperativet kan räkna med. Under en längre rehabiliteringstid utvecklas däremot personliga resurser och förmågor och för många kooperatörer, anställda och placerade har arbetet i kooperativen inneburit nya utmaningar i livet: att t ex anpassa sig till andra deltagares vilja och att ta stort personligt ansvar.

NYA KVALIFICERADE KOMPETENSER

För det första ger själva produktionen nya färdigheter – att driva ett företag. Att lära sig hantverket oavsett det är att trycka på tyg, väva mattor eller bre smörgåsar på ett café. Att lära sig administrera verksamheten – bokföra, göra budget, redovisa till skattemyndigheten.

För det andra entreprenörskompetens – att ta sig fram i samhället, lära sig tala med myndighetsfolk, våga uppvakta politiker, förhandla fram lokaler och medel till verksamheten. Nya erfarenheter som man kan använda i andra sammanhang.

För det tredje det sociala arbete som man solidariskt bedriver – att tvinga deltagare lämna urinprov eller motivera till AA-möten – inte sällan samma uppgifter som en socialarbetare, men utifrån ett kamratperspektiv. Därigenom uppstår behovet att skaffa sig ny kunskap och kompetens genom kurser och utbildningar kring beteendevetenskap och socialt behandlingsarbete.

MODIGA SOCIALA ENTREPRENÖRER

Förutsättningen för att kooperativen ska bli framgångsrika och leva vidare är engagerade och uthålliga sociala entreprenörer. Flera av projektets eldsjälar har jobbat långt mer än vad man från början hade planerat. Genom att offra sin fritid har de möjliggjort projektets framgång och fortlevnad.

Många missbrukare och kriminella är kreativa och har personliga resurser som samhället normalt inte förmår ta vara på. För många var det första gången utanför missbrukarvärlden som de fick gehör för sina idéer och utrymme att använda sin energi.

MODIGA TJÄNSTEMÄN SOM VÄGRÖJARE OCH FÖRSVARARE

För att starta och driva ett projekt av det här slaget krävs ett stort organisatoriskt nätverk och mobilisering av resurser som främst finns inom stat och kommun. Det har handlat om expertkunskap och legitimitet men även om ekonomiska resurser.

Modiga tjänstemän inom den offentliga sektorn har fungerat som företrädare och "advokater" för projektet inåt mot sina respektive organisationer och har på så sätt bidragit till framgången. Dessa offentliga eldsjälar har varit oerhört viktiga, särskilt för att ge projektet legitimitet och få fram offentliga resurser.

VAD ÄR ADVOCACY/FÖRETRÄDARSKAP?

Advocacy eller företrädarskap strävar efter att representera brukarnas intressen gentemot mäktiga grupper och sociala strukturer i samhället. En viktig förutsättning är att brukarna själva är aktiva. Utan deras medverkan skapar man ingen empowerment utan mer traditionell patriarkal relation mellan en aktiv allvetande expert och passivt mottagande klient.

EMPOWERMENT I PRAKTIKEN

Marginaliserade grupper saknar makt, kontakter och kunskap om hur man tar tillvara sina rättigheter.

I Vägen ut! ingick att deltagarna själva lärde sig att representera inte bara sig själva utan framför allt sitt företag och partnerskapet – ofta tillsammans med andra – i kontakter med t ex media, fackliga företrädare, politiker. Ibland ingick i denna utåtriktade verksamhet även de professionella företrädarna för de sociala kooperativen – väl etablerade personer med bra utbildning och god erfarenhet av fältet.

MODERN LEDARSTIL

Framgången inom Vägen ut! kan också tillskrivas ledarstilen. Ett ledarskap som lyckas ta tillvara kooperatörernas resurser. Som verkar inom en tydlig struktur och som samtidigt ger både stort ansvar och förmedlar tillit. Som inte tar över utan ger utrymme, som inte pekar med hela handen utan stödjer och bejakar, utan att för den skull bli gränslöst.

MYNDIGHETERNA OCH MAKTEN

I början försökte tjänstemännen ta initiativ, vara drivande och ta huvudansvar. Men de lärde om, blev mer och mer jämspelta, vågade släppa taget när de såg att kooperatörerna tog ansvar. Det blev en inte myndighetsstyrd, utan myndighetsunderstödd, verksamhet. Partnerskapet uppfattades som professionellt skött och projektledarna som duktiga och driftiga personer. Ju mer verksamheten satte sig, desto mera kunde kooperatörerna sköta på egen hand och behovet av stöd från myndigheterna minskade.

Sociala kooperativ ställer krav på mera jämställda tjänstemän, som inte bara ser klienter i behov av hjälp, utan som brukare man kan samarbeta med.

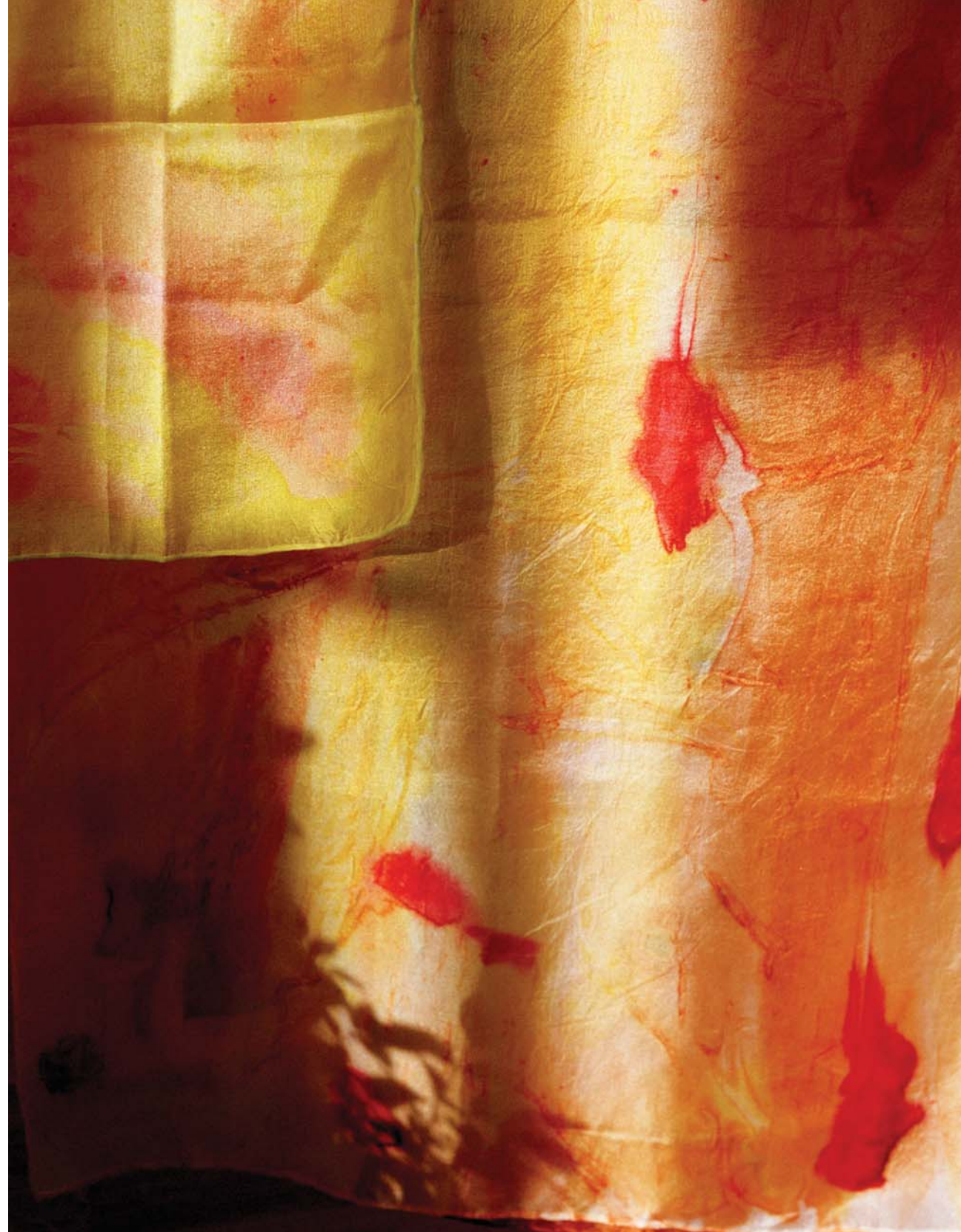
GENUSPERSPEKTIV GER JÄMSTÄLLDHET

För att motverka stereotypa könsstrukturer av dominans och underordning, som ofta är speciellt tydliga inom missbrukarmiljöer, var och är flera av kooperativen inom Vägen ut! medvetet enkönade. Det sociala arbetskooperativ som enbart bestod av män var mer målinriktat och kom snabbare i gång med sin verksamhet, medan kvinnokooperativen var mer processinriktade. Men allteftersom tiden gick samt att avståndet till de socialvårdande institutionerna ökade, eller snarare att förhållandet mellan institution och brukare blev mer jämställt, så minskade också de genusmässiga skillnaderna verksamheterna emellan. Även relationerna inom Vägen ut! partnerskapet blev mer jämställda.

INTERNATIONELLA KONTAKTER SKAPAR SOLIDARITET

Vägen ut! har under hela partnerskapstiden haft kontakter med liknande partnerskap i Italien, Tyskland, Grekland och England. De flesta kooperatörer och även några offentliga företrädare har deltagit i studieresor till sociala arbetskooperativ utomlands. Många kooperatörer har också tagit emot gäster från övriga länder vid studiebesök och seminarier i Göteborg. Det transnationella samarbetet har gett inspirerande och intressanta inblickar i kooperativt arbete i andra länder, exempelvis de italienska fångarnas kooperativ i Rom. Man har utvecklat kontakter med kooperatörer i andra länder, lärt känna vänliga och intresserade människor och fått erfarenheter av livsvillkor och förhållanden i andra delar av Europa.

STATLIGT STÖD OCH NÄTVERK PÅ HEMMAPLAN

För att arbetskooperativen ska lyckas krävs en stödstruktur av kunskaper och resurser runtomkring – det sociala företagandet måste ha tillgång till ett lokalt och regionalt kontaktnät. För Vägen ut! har kompetensen hos Kooperativ Konsult och Göteborgs FöreningsCenter haft stor betydelse. På det nationella planet handlar det om olika former av stöd till socialt företagande. För att utforma detta stöd behövs olika typer av resurser, resurser som måste frigöras från staten, marknaden och civilsamhället.

Läs mer om forskningsresultaten i rapporten *Exitprocesser och empowerment – en studie av sociala arbetskooperativ i Vägen ut!-projektet* (Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet, 2005) av Ulla-Carin Hedin, Urban Herlitz och Jari Kuosmanen.

FORSKARNAS FRÅGESTÄLLNINGAR:

1. Vilka faktorer påverkar uppbrottprocessen från kriminalitet och drogmissbruk? Finns det könsspecifika faktorer som påverkar exitprocessen?
2. Hur påverkar deltagande i självhjälpsarbete och sociala arbetskooperativ deltagarnas integration i samhället? Vilka strategier behöver utvecklas enskilt och i grupp?
3. Hur utvecklas de sociala arbetskooperativen socialt och ekonomiskt? Och hur påverkar arbetskooperativen den övriga verksamheten i organisationen?
4. Hur utvecklas samarbetet mellan de olika myndigheterna och organisationerna inom partnerskapet? Vilka nya arbetssätt och modeller för samarbete utvecklas inom partnerskapet?

FAKTA OM VÄGEN UT!

DELTAGARE:

Föreningen Bryggan i Göteborg • KRIS, Kriminellas Revansch I Samhället, i Göteborg • Vävstugan, Föreningen Skyddsvärnet i Göteborg • Ateljé Trädet, Stiftelsen HWH • Kooperativ Konsult, Göteborgs Kooperativa Utvecklingscentrum • Göteborgs FöreningsCenter • Arbetsförmedlingen Svingeln i Göteborg • Länsarbetsnämnden i Västra Götaland • Kriminalvårdsmyndigheten Göteborg/Centrum • Kriminalvårdsmyndigheten Göteborg Hisingen/Förorter • Försäkringskassan i Västra Götalandsregionen • Göteborgs stad, Lundby, Resursenheten för frivilligt socialt arbete • Göteborgs Stad, Stadskansliet.

FINANSIERING:

Equalpartnerskapet Vägen ut! – Från fängelse till socialt arbetskooperativ startade i augusti 2002 med hjälp av EU-medel som förmedlades av det svenska ESF-rådet.

Partnerskapet har tillhört Equalprogrammet inom EU:s målområde 3. Det tillhör tema 1 inom Equalprogrammet, vars syfte är att "underlätta inträde och återinträde på arbetsmarknaden för dem som har svårt att integreras och återintegreras på en arbetsmarknad som måste vara öppen för alla". Precis som alla andra partnerskap inom Equalprogrammet var Vägen ut! organiserat som ett utvecklingspartnerskap med 12 parter från såväl frivilligorganisationer som den offentliga sektorn. EU bidrog med åtta miljoner och de övriga parterna med 12 miljoner i form av bland annat arbetstid och i form av lönebidrag och sjukersättning från länsarbetsnämnden och försäkringskassan.

ORGANISATION:

Vägen ut! har haft en tämligen komplicerad organisation eftersom så många parter deltagit i arbetet.

Forskarna vid Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet, har urskiljt tre nivåer i partnerskapet: ledningsnivå, samverkansnivå samt nationell och transnationell nivå.

På *ledningsnivå* fanns partnerskapets styrgrupp och arbetsutskott. I styrgruppen ingick de fyra kooperativen, Göteborgs FöreningsCenter, Kooperativ Konsult och Göteborgs kommun.

När styrgruppen samlades för möten en gång per månad deltog mellan 10 och 15 personer. Denna organisation kändes efter något halvår för tungrodd och styrgruppen valde då ett arbetsutskott som ledde projektet.

SOCIALT FÖRETAGANDE OCH EMPOWERMENT

På *samverkansnivå* ingick projektets alla 12 parter – både ideella och offentliga. Exempelvis flera av initiativtagarna som Föreningen Bryggan och KRIS. Bland de offentliga kan nämnas Göteborgs kommun, kriminalvården, länsarbetsnämnden och försäkringskassan. På samverkansnivå träffades man två till fyra gånger per år för information om partnerskapet och för att diskutera viktiga principfrågor.

På den nationella nivån har det sedan 2004 pågått ett arbete inom den nationella tematiska gruppen; Socialt företagande – en väg till arbete. I detta partnerskap har förutom Vägen ut! ytterligare fem Equalpartnerskap i Sverige deltagit samt Föreningen för Kooperativ Utveckling i Sverige – FKU, Nutek – Verket för näringslivsutveckling samt Svenska ESF-rådet. Partnerskapet har bland annat tagit fram en handlingsplan för tillväxt genom fler och starkare sociala företag. Handlingsplanen kan beställas genom eva.johansson@nutek.se.

På den *transnationella nivån* ingick de organisationer som Vägen ut! samarbetade med inom partnerskapet Le Mat – decent work through social economy, bland andra sociala företag i England, Italien, Grekland och Tyskland.

ISTÄLLET FÖR MISSBRUK OCH KRIMINALITET

Sociala arbetskooperativ är en bra väg ut ur missbruk och kriminalitet. Det visar tre forskare vid Institutionen för Socialt arbete, Göteborgs universitet, som utvärderat det treåriga partnerskapet **Vägen ut!** – från fängelse till sociala arbetskooperativ. I den här broschyren har vi samlat några av deras viktigaste slutsatser. Här kan du dessutom läsa mer om själva partnerskapet och om de idéer och tankar som låg till grund för Vägen ut!

Consortiet

Vägen ut! kooperativen

Skeppsbron 5-6, 411 21 Göteborg
tel 031-711 61 50
mobil 0736-88 99 71
e-post pernilla@vagenut.coop

Kooperativ Konsult –

lokalt utvecklingscentrum för
kooperation och annan social ekonomi
Lindholmspiren 5, 417 56 Göteborg
tel 031-744 01 60
e-post
goteborg@kooperativkonsult.coop
www.kooperativkonsult.coop

Karins Döttrar

Skeppsbron 5-6, 411 21 Göteborg
tel 031-701 77 17
mobil 0736-88 99 74
e-post tina@vagenut.coop

Göteborgs FöreningsCenter

Mellangatan 1, 413 01 Göteborg
tel 031-13 13 96
e-post info@gfc.se
www.gfc.se

Café Solberg

Postadress:

Skeppsbron 5-6, 411 21 Göteborg
Besöksadress:
Fabriksgatan 52, 412 51 Göteborg
tel 031-40 80 19
mobil 0736-88 99 75
e-post curt@vagenut.coop

Anlita

Skeppsbron 5-6, 411 21 Göteborg
tel 031-711 61 50. mobil 0736-88 99 72
e-post daniel@vagenut.coop

Villa Karin

Skeppsbron 5-6, 411 21 Göteborg
mobil 0736-88 99 74
e-post tina@vagenut.coop

Villa Solberg

Solberg Sörgårdsväg 5, 423 72 Säve
tel 031-12 56 06
mobil 0736-88 99 12
e-post tommy@vagenut.coop

Young Surfers

Skeppsbron 5-6, 411 21 Göteborg
mobil 0736-88 31 54
e-post katrine.bjorlin@kris.a.se

Hotell Le Mat

Skeppsbron 5-6, 411 21 Göteborg
mobil 0736-88 99 71
e-post pernilla@vagenut.coop

Ateljé Trädet

Miraallén 57, 417 58 Göteborg
tel 031-12 81 13
e-post 031.128113@telia.com

www.vagenut.coop

